

Шість питань про звітування за продовженими на 20 % договорами про закупівлю в умовах воєнного стану

Чимало продовжених у минулому році договорів про закупівлю на 20 % закінчують свою дію саме 31.03.2022. Тож далі розглянемо декілька практичних ситуацій щодо цього.

Питання 1: чи потрібно взагалі звітувати про виконання, коли в країні війна?

Однозначно так. Згідно з пунктом 12 частини 1 статті 10 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон) замовник самостійно та безоплатно через авторизовані електронні майданчики оприлюднює в електронній системі закупівель звіт про виконання договору про закупівлю протягом 20 робочих днів з дня виконання сторонами договору про закупівлю або закінчення строку дії договору про закупівлю, за умови його виконання сторонами, або його розірвання.

Станом на 01.04.2022 Закон не втратив чинності. При цьому 28.02.2022 набула чинності [**постанова Кабміну від 28.02.2022 № 169 «Про деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану» \(зі змінами\)**](#). Але згідно з частиною 1 статті 58 Конституції України закони та **інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі**, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Тому звітувати потрібно. При цьому 24.03.2022 набрав чинності Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», яким, зокрема, передбачено, що в період дії воєнного стану не застосовуються норми статті 53 (тривалість роботи напередодні святкових, неробочих і вихідних днів), частини першої статті 65, частин третьої – п'ятої статті 67 та статей 71–73 (святкові і неробочі дні) Кодексу законів про працю України.

Якщо договір про закупівлю виконано та строк по ньому закінчився 31.03.2022, то останнім днем, щоб оприлюднити звіт про виконання договору про закупівлю, буде **28.04.2022 включно**, якщо у вас 5-денний робочий тиждень.

Питання 2: договір про закупівлю виконано. 31.03.2022 закінчується строк дії. Постачальник на

зв'язку. Які дії замовника?

Ідеальна ситуація, бо зазвичай кінцевий результат роботи по договору про закупівлю в частині його ціни та об'ємів відрізняється від початкових (мається на увазі тих, що були на момент укладення договору про закупівлю). Як ми з вами знаємо, ціна та обсяг договору про закупівлю є його істотними умовами, що призводить до необхідності вносити зміни згідно з частиною 5 статті 41 Закону.

З цього впливають два висновки:

якщо фактична сума та / або обсяги договору про закупівлю відрізняються від початкових, рекомендуємо замовникам перед тим як звітувати про виконання договору про закупівлю, внести відповідні зміни до договору про закупівлю в частині зміни суми та / або обсягів шляхом укладення відповідної додаткової угоди. Для завантаження такого прикладу скористайтеся [гіперпосиланням](#);

якщо фактична сума та / або обсяги договору про закупівлю не відрізняються від початкових, замовнику немає сенсу укласти будь-які додаткові угоди, оскільки такий договір про закупівлю вважається виконаним та його строк дії завершився. Іншими словами, такий договір можна вважати закритим. Тому замовник звітує про виконання в електронній системі не пізніше ніж 28.04.2022. [Форма Звіту про виконання договору про закупівлю.](#)

Питання 3: договір про закупівлю не виконано. 31.03.2022 закінчується строк дії. Постачальник не на зв'язку. Які дії замовника?

За таких обставин пропонуємо такі можливі варіанти дій замовника:

якщо фактична сума та / або обсяги договору про закупівлю відрізняються від початкових, рекомендуємо замовникам перед тим як звітувати про виконання договору про закупівлю, підготувати протокол уповноваженої особи, у якому **зафіксувати, що існує необхідність у звітуванні та у зв'язку з воєнним станом відсутній зв'язок з контрагентом.** Також було б добре до такого протоколу додати лист-звернення замовника до контрагента з пропозицією внесення відповідних змін до договору про закупівлю. Цей документ свідчитиме у разі чого, що УО вжила всіх можливих заходів. Потім в ЕСЗ прозвітувати з відомими фактичними показниками;

якщо умови укладеного договору про закупівлю містять умови стосовно розірвання в односторонньому порядку, скористайтеся цією можливістю. Відрахунок строків для

звітування про виконання договору про закупівлю починається з моменту, коли договір про закупівлю вважається розірваним. Приклади таких строків — за [посиланням](#). Більше про розірвання договору в односторонньому порядку читайте в статті [«Підстава та процедура розірвання договорів про закупівлю в односторонньому порядку»](#).

Питання 4: чи можливо продовжити строк дії продовженого на 20 % договору про закупівлю, якщо його предмет ще не весь вибрали?

Пунктом 4 частини 5 статті 41 Закону визначено, що істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадку продовження строку дії договору про закупівлю та строку виконання зобов'язань щодо передачі товару, виконання робіт, надання послуг у разі виникнення документально підтверджених об'єктивних обставин, що спричинили таке продовження, у тому числі обставин непереборної сили, затримки фінансування витрат замовника, за умови що такі зміни не призведуть до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю.

Тобто ця норма каже, що:

строк дії договору про закупівлю продовжується паралельно з продовженням строку виконання зобов'язань за цим договором про закупівлю;

внесення змін до договору про закупівлю можливе виключно у випадку дії договору про закупівлю, якщо ж дія договору про закупівлю закінчена, внесення змін неможливе;

продовження строку дії договору про закупівлю та строку виконання зобов'язань не повинно призвести до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю;

чи дійсно документальне підтвердження об'єктивних обставин, що спричинили таке продовження, є належним, визначають контролюючі органи відповідно до компетенції.

У пункті 4 частини 5 статті 41 Закону цікавою є фраза «...у тому числі обставин непереборної сили...». Під обставинами непереборної сили прийнято вважати надзвичайні та невідворотні обставини, які об'єктивно впливають на хід виконання зобов'язань / унеможливають виконання взятих зобов'язань, передбачених умовами договору про закупівлю. Дію таких обставин неможливо було передбачити.

За статтею 14 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» Торгово-промислова палата України, зокрема, засвідчує форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), а також торговельні та портові звичаї, прийняті в Україні, за зверненнями суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб.

Так, станом на сьогодні в умовах воєнного стану, введеного із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 діб на підставі [Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»](#), затвердженого [Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX](#), який продовжено з 05 години 30 хвилин 26.03.2022 строком на 30 діб за [Указом Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 14.03.2022 № 133/2022](#), затвердженого [Законом України від 15.03.2022 № 2119-IX](#), що в свою чергу є надзвичайними, невідворотними та об'єктивними обставинами для замовника, які підтверджені [листом Торгово-промислової палати України від 28.02.2022 № 2024/02.0-7.1](#), підтвердивши, що «...зазначені обставини з 24.02.2022 до їх офіційного закінчення є надзвичайними, невідворотними та об'єктивними обставинами для суб'єктів господарської діяльності та / або фізичних осіб по договору, окремим податковим та / чи іншим зобов'язанням / обов'язком, виконання яких / -го настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання відповідно яких / -го стало неможливим у встановлений термін внаслідок настання таких форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили)».

Висновок. Замовник може прийняти рішення про продовження строку дії продовженого на 20 % договору про закупівлю, якщо його предмет ще не весь вибрали на підставі пункту 4 частини 5 статті 41 Закону. [Приклад додаткової угоди за пунктом 4 частини 5 статті 41 Закону.](#)

Питання 5: яка відповідальність за неоприлюднення чи порушення строків оприлюднення звіту про виконання договору про закупівлю?

Частиною 1 статті 164¹⁴ КУпАП передбачено, що неоприлюднення або порушення строків оприлюднення інформації про закупівлі тягне за собою накладення штрафу на службових (посадових), уповноважених осіб замовника в розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1 700 грн).

Дії, передбачені вище, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, тягнуть за собою накладення штрафу на службових (посадових), уповноважених осіб замовника в розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (3 400 грн).

Отже, неоприлюднення або порушення строків оприлюднення звіту про виконання договору про закупівлю може тягнути за собою відповідний штраф на уповноважену

особу.

Питання 6: що робити, якщо пропустили строки для звітування про виконання договору про закупівлю?

В Україні війна. Основний Закон України у частині 1 статті 58 говорить, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, **крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи**. Вважаємо, що в разі констатування контролюючими органами порушень в частині неоприлюднення чи порушення строків оприлюднення звіту про виконання договору про закупівлю уповноваженим особам слід захищатись від адміністративного стягнення, посилаючись на незалежні від УО обставини, зокрема: норми [постанови Кабміну від 28.02.2022 № 169 «Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану»](#), Закону України «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”» тощо.

У будь-якому разі рекомендуємо оприлюднити звіт про виконання договору про закупівлю. При цьому в протокольному рішенні уповноваженої особи ви маєте нагоду зафіксувати обставини, що призвели до такого порушення.

Передплачуйте доступ до порталу [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua), де ми розкриємо для вас ще більше нюансів проведення закупівель в умовах воєнного стану! [Виберіть для себе зручний тариф зі знижкою.](#)